

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:

Ds. M. Baan, Zeist; Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R. Kok, Nijkerk; Ds. H. van Leeuwen, Urk; Ds. D. Slagboom, Dordrecht-Centrum; Ds. M. C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
Meerkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:

Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-3814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen aan den Rijn.

Abonnementsprijs f 8,- per jaar.

Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en voor Canada 4 dollar per jaar.

Advertenties f 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

HET VALLEND BLAD

Wij allen vallen af als een blad.

Jesaja 64:6m

Droef zingt ten herfsttijde de schepping in het vallend blad en de verwelkomde zomerweelde het lied der vergankelijkheid.

Er vaart in de sombere herfsttijd, waarin de dagen korten, de nachten lengen en de duisternis het wint op het licht zulk een aangrijpende prediking door bos en beemd, langs veld en park. Wat kan dat éne dorre blad, dat gij achteloos afschudt en terzijde schuift, u al niet leren! Van Oosterzee heeft van zulk een afgefallen blad, dat in zijn venster woei, zo juist en zo treffend gezegd:

„De dood heeft mij een brief geschreven.
Ik las hem op het dorrend blad,
Dat, door de stormwind voortgedreven,
Op 't vensterglas had post gevat.”

En de Heere wijst ons in Zijn Woord op het dorre gras, op de afgefallen bloem en op het afgefallen blad, om ons te prediken des mensen broosheid, nietigheid, vergankelijkheid en diepe verdorvenheid.

Wij allen vallen af als een blad.

Als een blad. D.w.z. soms reeds geel van de ouderdom, soms na lang afsterven, na lang verdorren; soms ook nog groen, afgefallen na een nachtvorst, afgefallen misschien in de zomer, misschien in de lente.

zijn we nog groen en fris, maar één felle nachtvorst van ziekte en... als gehavende dorre bladeren hangen we nog met 'n enkel vezeltje aan het leven. Een kleine rukwind en weg zijn we. De bladeren der bomen, geschud door de ijzeren vuist van de herfstwind, vallen ter aarde en wij, door de stormwind des doods losgerukt van de boom van het leven, zinken neer in de eeuwigheid als een blad.

En hoevelen vallen reeds in de kracht van het leven, ja reeds in de lente des levens af als een blad. Het leven is zo kort, de dood wenkt ieder uur. Oud zijnde moeten wij sterven, jong zijnde kunnen we sterven. De sterkste is enkel ijdelheid.

En nu, o mens, wat is 't dat gij verwacht? Staat reeds uw hoop op God alleen?

„Wij vallen af als een „blad”, zo legt Jesaja het de ballingen aan Babels stromen op de lippen. Maar aan die klaagzang der vergankelijkheid gaat vooraf de boetezang van het schuldbesef: „wij allen zijn als een onreine, en al onze gerechtigheden zijn als een wegwerpelijke kleed; en wij allen vallen af als een blad en onze misdaden voeren ons weg als een wind.”

Er is dus verband tussen de zonde en de verdorring. Ware de zonde niet gekomen, het schoonste blad, dat ooit de Schepper heeft geformeerd, de mens, geschapen naar Gods beeld en gelijkenis, zou nooit gevallen zijn. Het zou in oorspronkelijke schoonheid en kracht gebleven zijn, prijkend in Gods paradijs, de Schepper tot lof en glorie.

Maar helaas, de zonde kwam. En nu, wij vallen, wij sterven om onzer zonde wil.

Wij allen zijn nu als een onreine, melaats van het hoofd tot de voetzool toe. Als wij nu afvallen, hoe vreselijk zal het dan zijn te vallen in de handen van de levende God.

Waar een mens dat door ontdekkende genade leert verstaan, dat liggen midden in de dood en door recht niet anders te hebben verdiend dan de eeuwige dood, daar wordt hij met die schuldbelijdenis tot de Heere uitgedreven en in de benauwdheid bidt hij:

O Heer, ontdek mijn levenseind aan mij:

Mijn dagen zijn bij U geteld;

Ai, leer mij hoe vergankelijk ik

Een handbreed is mijn tijd gesteld:

Ja, die is niets, want schoon de mens zich vleit,

De sterkste is enkel ijdelheid.

Kent ge reeds dat omklemmen van Gods genadetroon als een arme, schuldige, ontdekte zondaar?

O, als we nu eens niets anders wisten dan het troosteloze lied der vergankelijkheid dat de herfst ons voorzingt!

Maar Gode zij dank voor Zijne onuitsprekelijke genade, wij weten wat anders en beters. Met het oor des geloofs beluisteren we boven de tonen van het lied der vergankelijkheid en verdorvenheid, de machtige zang: „Jezus Christus is gisteren en heden de Zelfe en in der eeuwigheid.”

Hij heeft het leven en de onverderfelijkheid aan het licht gebracht, voor allen, die in Hem geloven. De Heere Jezus Christus is de **Boom des levens**, wiens **bladeren** niet **afvallen**, wiens **schoonheid eeuwig straalt**.

Zalig, wie met de boetezang van het schuldbesef: „wij allen zijn als een onreine”, en met de klaagzang der vergankelijkheid: „wij allen vallen af als een blad” in het hart en op de lippen als een schuldige, ontdekte zondaar aan de voeten van die gezegende Heere Jezus mag terecht komen. Zalig, die door de Heilige Geest gedreven, de toevlucht leert nemen tot dien

Valle dan wat valt, verdorre wat verdort, verwelke wat verwelkt, de gunst des Heeren zal over die Hem vrezen, in eeuwigheid altoos dezelfde wezen.

Het herfstlied moge dan somber beginnen, het zingt óók van het „nochtans” des geloofs, om straks te eindigen in de jubel der onverstoorbare lente: „k Zal eeuwig zingen van Gods goedertierenheên.”

En daar geen herfst meer met vallende bladeren, maar een eeuwige lente in onveranderlijke en onverderfelijke schoonheid.

Lezer, hebt gij daar ook gegronde hoop voor?

Ds. N. de Jong

Besprekingen van de Heilige Oorlog

14

Altijd moet het bij ons helder op de voorgrond staan, dat **deze oorlog** niet van ons, maar van de grote Koning uitgaat. Hij komt Zijn kinderen en knechten daartoe op te wek-

VAN DE ADMINISTRATIE

Zoals U in het begin van 1971 is medegedeeld zal de 6e jaargang van ons blad 31 december a.s. eindigen. Om verschillende praktische redenen besloot de Commissie van Redactie met het kalenderjaar **rekening te houden. Daarom** is het, dat de 6e jaargang bijna ten einde is. Waarom dit nogmaals medegedeeld? Vele abonnees gireerden reeds in december de nieuwe jaargang, waarvoor wij zeer erkentelijk zijn. Met het oog daarop delen wij U mede, dat, gezien de hoge kosten die de uitgave van ons blad medebrengt, de abonnementsprijs met ingang van de 7de jaargang (dus 1 januari 1972) zal zijn voor 1972 f 10,—. Feitelijk houdt dit geen verhoging in, als U denkt dat betaald is voor de 6de jaargang: (over 9 maanden) f 8,—. De billijkheid zult U hiervan toestemmen, vooral nu de portokosten weer belangrijk verhoogd zijn. Wij vertrouwen dat alle abonnees met deze mededeling rekening zullen houden. Dus de prijs voor de 7de jaargang 1972 zal dus zijn f 10,— (overbetalingen blijven altijd welkom). Voorts delen wij U mede, dat weer 7 nieuwe abonnees konden worden genoteerd, en extra werd ontvangen f 41,50, waarvoor wij allen die hieraan medewerkte hartelijk dank zeggen.

Gironummer is 70.43.50 t.n.v. Administratie „Bewaar het Pand” Kwartelstraat 74.

Alphen a/d Rijn

v. d. L.

ken daar dat door hen niet altijd met de nodige klaarheid wordt ingezien. De persoon, die getroffen moet worden om boetvaardig te vallen aan de voeten des Heeren, wordt soms getroffen door een pijl van de boog die in eenvoudigheid gespannen werd. Zodat een eenvoudig kind des Heeren ook tot zegen en bekering kan strijden. Want zij strijden allen voor de naam en zaak des Heeren en dat is tot uitbreiding van Zijn Koninkrijk. En in de menigte des volks is des Konings heerlijkheid.

Maar denk nu niet, dat Mensziel zich zo maar overgeeft. Al getuigt het geweten somtijds **krachtig tegen het kwaad dat bedreven** wordt door de stad, doch goed van de Heere denken en spreken doet deze burger voor ons nog niet. Daar is er niet één in de stad die van nature denkt en spreekt vanuit Gods goedertierenheid, want dan zou dat zijn tot bekering, en daarvan is hier geen sprake.

In de stad Mensziel staat alles onder de heerschappij van het ongeloof. Maar dat wil niet zeggen dat er geen geloof bij die burgers is, daar is er zelfs niet één of hij gelooft. En dat geloof is onuitroeibaar, het behoort tot het **wezen van de mens. Want een onmens is toch** nog een mens, en zo is het ongeloof toch nog geloof. Het is een geloof, dat zich doorlopend oefent om steeds meer hard en vijandig te denken van God. Het is altijd beziel met vijandschap tegen God, zodat men het niet weet te verdragen als er goed van God gesproken wordt.

Maar ondanks al die boosheid staat de stad toch nog onder de invloed van de algemene genade en de twistingen van de Heilige Geest. De Heere worstelt als het ware nog met deze stad, laat haar niet los om weg te zinken in het eeuwig verderf. Hij strekt er Zijn lankmoedigheid nog over uit. De stad is nog in het heden der genade, in de mogelijkheid van bekering tot verkrijging van de eeuwige zaligheid.

Anderzijds hebben Gods kinderen en knechten een grote verantwoordelijkheid tegenover **deze eens zo vermaarde stad, die nu is in de heerschappij van zonde, satan en ongeloof.**

Want de Schrift zegt: „Zo waarachtig als Ik leef, spreekt de Heere Heere, zo Ik lust heb in de dood der goddelozen! Maar daarin heb Ik lust, dat de goddeloze zich bekere van zijn weg en leve. Bekeert u, bekeert u van uw boze wegen, want daarom zoudt gij sterven, o huis Israëls?”

Door het nieuwe leven der genade is Gods kind en knecht in het leven des geloofs vervuld met liefde tot hun onbekeerde medereizigers. Met een innig medelijden zien zij op de stad die eens zo schoon en heerlijk was, maar nu in de grond der zaak een puinhoop van ongerechtigheid is. Met een biddend verlangen zien zij uit naar de levendmaking van die dode stenen, opdat zij met hun gruis tot de Heere zouden komen om ontferming.

U kunt Gods oprechte kinderen en knechten kennen in dat medelijden met de stad Mensziel. Want zij hebben er soms een diep besef van in het hart omtrent het verloren gaan onder het licht van het Evangelie, het derven van de eeuwige zaligheid.

Laat het dan zijn de bede van ons hart in contact te mogen komen met Mensziel door tot haar te spreken naar de opdracht van Christus uit het Evangelie van Zijn genade. En daar wij in het Evangelie te doen hebben met de totale verheerlijking van Gods wet in Christus, geldt dat de mens die van nature ligt onder de eis en vloek van Gods heilige wet. Het is niet mogelijk vanuit het volle Evangelie te spreken als men er niet grondig van overtuigd is, dat Gods heilige wet in haar eis en vloek nog haar volle rechtsgeldigheid heeft op de mens. Elk mens leeft van nature onder en uit de wet als wet van het verbroken werkverbond.

Het Evangelie is wel voor de mens, want het dient tot zijn heil en zaligheid, maar het is niet naar de mens, daar het alle roem voor hem uitsluit. Het is een ondergaan in de kruisdood van Christus, en dat wel tweemaal. In de eerste plaats bij het komen tot de staat der genade. En in de tweede plaats door kinderlijk te leven in de stand van het genadeleven. Statelijk en standelijk moeten wij met en door Christus Zijn kruisdood leren beleven. Als het kruis van Christus niet staat en leeft in ons hart, zal het bezwaarlijk gaan

de smaadheid van Christus blijmoedig te dragen door te ijveren voor Zijn naam en zaak. De stad Mensziel wil nog wel van godsdienst weten en daar heeft Diabolus zelfs niets op tegen, want de mens blijft met al zijn godsdienst nog onder de heerschappij van zonde, satan en ongelooft.

Maar zal het wel zijn dan moet de banier des kruises door het volk van Vorst Immanuël geplant worden in Mensziel, en dat houdt het afzweren van zonde, satan en ongelooft in. Waar de stad echt niet voor te vinden is, daar zij haar leven wil behouden.

In al onze arbeid tot behoud van Mensziel gaat het om dit woord „En de Heere wrocht mede”. Wij hebben onze afhankelijkheid in al ons pogen tot haar behoud biddende te beleven. En dat maakt ons actief op de rechte wijze in het geloof. Want door het geloof zijn de muren van Jericho gevallen. Muren die sterk waren en bewaakt werden. Nee, en laat ons dat goed duidelijk zijn, dat die muren door ons niet in puin te werpen zijn. En toch wil de Heere onze arbeid naar de regel van Zijn Woord er toe gebruiken. Met het vertrouwen op het Goddelijk wonen in de ark van Zijn verbond, trok Israël in gehoorzaamheid aan Hem om de muren van de stad.

Wordt door de genade des Heeren de muur van tegenstand gebroken, zodat men de stad kan binnentrekken, dan geeft dat nog niet een onvoorwaardelijke overgave te kennen. Bij een wapenstilstand kan nog niet gesproken worden van een onvoorwaardelijke overgave en daar gaat het om.

Maar evenwel hebben wij de wapenstilstand te waarderen, want dat geeft ons gelegenheid met Mensziel wat dieper op de zaken in te gaan die haar innerlijk leven raken. De stad moet komen tot de onvoorwaardelijke overgave aan de Heere voor het inleveren van al de wapenen van hun ongerechtigheid, opdat de vrede die alle verstand te boven gaat, gesticht zou kunnen worden in het hart.

Om echt christen te worden moet Christus de Gezalfde van de Vader met vreugdeolie, in het geloof omhelsd worden. Wij moeten langs deze weg onderdanen worden van de grote Koning Immanuël.

Nijkerk.

R. Kok

Deze roeping wordt genoemd: een UITWENDIGE ROEPING, welke alleen door het Woord is. Zij wordt dus onderscheiden van de INWENDIGE roeping, welke plaats heeft, wanneer de Heilige Geest het Woord des Heeren toepast aan het hart van de zondaar, hem dus INNERLIJK, krachtig roept tot zaligheid.

Men maakt nu ernstig bezwaar tegen deze onderscheiding van uit- en inwendige roeping. Maar wanneer we deze onderscheiding loslaten, is het gevaar lang niet denkbeeldig, dat de bijzondere werking van Gods Geest in het hart verdoezeld wordt, om niet te zeggen: praktisch losgelaten wordt of dat men die in uitwendige roeping laat opgaan. Daarom dienen we wel ter dege aan deze onderscheiding vast te houden.

Uit dezelfde gelijkenis van de „zaaiër” blijkt, dat het uitstrooien van het zaad, de verkondiging van Gods Woord, niet bij ieder vrucht afwerpt. Er is sprake van het zaad, dat valt op de weg en de vogelen des hemels wegpikken. Verder, dat men het Woord hoort, ja, dat het zelfs met vreugde ontvangt en dat het toch slechts voor een tijd is, omdat het geen wortel in zichzelf heeft.

En hier willen wij weer onze Dordtse Leerregels laten spreken, nl. III/IV par 9:

„Dat er velen door de bediening des Evangelies geroepen zijnde, niet komen en niet bekeerd worden, daarvan is de schuld niet in het Evangelie, noch in Christus, door het Evangelie aangeboden zijnde; noch in God, Die door het Evangelie roept en zelfs ook dien Hij roept onderscheiden gaven mededeelt; maar in degenen die geroepen worden, van dewelken sommigen, zorgeloos zijnde, het Woord des Levens niet aannemen.”

Tussen haakjes zij opgemerkt, hoe is het mogelijk, dat er rechtzinnige leeraars zijn, die beslist ontkennen, dat er een aanbod van genade is voor onbekeerden. Spreekt onze belijdenis dan geen duidelijke taal? En moeten

VAN DE REDACTIE

We vragen uw aandacht voor het volgende:

1. Zoals reeds enige maanden geleden werd medegedeeld, zal de nieuwe jaargang DV met januari 1972 beginnen. Voortaan zal een jaargang van ons blad samenvallen met het kalenderjaar. Daardoor zal de lopende jaargang minder nummers tellen dan de andere jaargangen. Met het oog daarop is indertijd de prijsverhoging beperkt tot f 8,—. Met januari a.s. wordt de abonnementsprijs f 10,— per jaar. Feitelijk is dat te laag, gezien de hoge kosten, die aan de uitgave verbonden zijn. Temeer nu wellicht straks de posttarieven omhoog gaan en voor elk exemplaar, dat verzonden wordt bij abonnement 6 cent moet worden betaald. Dat betekent voor 26 nummers f 1,56, welk bedrag inbegrepen is in de abonnementsprijs. We hebben echter steeds veel giften ontvangen en zijn nog niets tekort gekomen. We zijn op deze wijze in staat geweest om de uitgave voort te zetten. En het is ook bemoedigend, want de vele giften spreken van instemming en medeleven.

Het ligt in de bedoeling om in het eerste nummer van de nieuwe jaargang weer een giro-formulier in te sluiten. We zouden het zeer op prijs stellen, wanneer met gebruikmaking daarvan of door eigen rekening spoedig tot betaling zou worden overgegaan. Op deze manier hebben wij gelegenheid om ook verder aan onze verplichtingen te voldoen en zonder financiële zorgen verder te gaan. Wil iemand meer storten dan het abonnementsgeld, dan is dat van harte welkom.

2. We hebben nu twee ontmoetingsdagen gehad. Beide dagen hebben volkomen aan het doel beantwoord. Er was meer belangstelling dan waarop we hadden durven hopen. De banden zijn versterkt. Dadelijk kwam de begeerte naar voren om D.V. ook in 1972 zulke ontmoetingsdagen te organiseren. De commissie van redactie heeft zich daarmee bezig gehouden. We kunnen u nu al mededelen, dat het in de bedoeling ligt ook in 1972 twee zulke dagen te houden, een meer voor het zuiden en een meer voor het noorden van ons land. Voor de eerste ontmoetingsdag wordt gedacht aan de zaterdag na Pasen, dus D.V. 8 april 1972. De datum voor de tweede dag is nog niet vastgesteld. We willen overleg plegen met de G.B.S. om zo mogelijk te voorkomen, dat onze ontmoetingsdag samenvalt met hun toogdag, zoals dat in augustus jl. is gebeurd. Thans kunnen nog geen nadere mededelingen worden gedaan, maar laat het bovenstaande genoeg zijn om u voorlopig te informeren. Te zijner tijd hopen we u meer te kunnen vertellen.

3. In verband hiermee willen we nog even wijzen op de brochure van de ontmoetingsdag te Dordrecht op 17 april jl., waarin het gesprokene op die dag is opgenomen. Er is nog voorraad.

Van de brochure: Het lied in de eredienst van Ds. M. C. Tanis is nog een beperkte hoeveelheid voorradig.

De prijs van de brochure is f 1,60 per exemplaar. Eigenlijk zou die prijs verhoogd moeten worden in verband met de hogere posttarieven. Maar we willen nog de eens genoemde prijs aanhouden. Bestellingen kunnen geschieden door storting van het verschuldigde bedrag op postrekening 652422 ten name van Ds. G. Blom te Meerkerk.

Mogen we ook even aandringen op betaling van het verschuldigde voor exemplaren, die men indertijd in commissie heeft gekregen? U is die inmiddels toch kwijt geraakt?

Wanneer iemand met de brochures wil werken dan gelieve hij zich met ondergetekende in verbinding te stellen.

4. Tenslotte nog iets. De banden en gebonden exemplaren van de eerste 5 jaargangen zijn intussen verzonden. Aan enkele exemplaren breekt het 2e nummer van de eerste jaargang. Indertijd vroegen we in ons blad om, wanneer men dit nummer over had, dit toe te zenden. Niemand heeft daarop gereageerd. Mogen we nog eens een poging wagen? Het zou kunnen zijn, dat men ergens nog dit exemplaar heeft liggen, zonder van plan te zijn de verzameling te bewaren. Ook een exemplaar van de nummers 1, 3 en 4 van de eerste jaargang zijn van harte welkom. Al zou het maar één exemplaar van elk zijn. Mogen we op uw medewerking rekenen? Bij voorbaat hartelijk dank.

B.

Naar de katechisatie

105

DE HEILSORDE.

2) de roeping.

Er is een openbaring Gods, een spreken Gods, Zijn werken in de schepping en van Zijn voorzienigheid. Psalm 19:1, Handel. 14:16, 17; Hand. 17:27. God laat Zich niet onbetuigd, zo lezen we in Rom. 2:14, 15. God spreekt ook door ons geweten.

Maar deze algemene openbaring is niet genoeg tot zaligheid, omdat men Christus daaruit niet kan leren kennen. Wel stelt zij de mens verantwoordelijk. „Opdat zij niet te verontschuldigen zijn” zegt de Heere in Rom. 2. Zelfs is zij een aanklacht tegen het geweten van de mens, dat hij God verlaten heeft in zijn verbondshoofd Adam.

Het heeft echter God behaagd om Zich opnieuw te openbaren en wel in Zijn BIJZONDERE openbaring, in Zijn W o o r d!

Door Zijn Woord spreekt God tot de gevallen mens.

Wanneer we in de heilsorde beginnen met de ROEPING verstaan we hieronder: Gods welnemende nodiging door Zijn Woord tot zondaren. Hellenbroek zegt God komt tot de zondaar als Hij hem vriendelijk nodigt en bidt. In de gelijkenis van de „zaaiër” laat Christus die roeping duidelijk uitkomen. „De zaaiër is, die het Woord zaait”, zo lezen we. De Heere zegt ook: „Velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren.” Math. 22:14.

Ook onze Dordtse leerregels belijden deze roeping door Gods Woord. Zie III/IV par. 8: „Zovelen als er door het Evangelie geroepen worden, die worden ernstiglijk geroepen, want God betoont ernstiglijk en waarachtiglijk in Zijn Woord, wat Hem aangenaam is, nl. dat de geroepen tot Hem komen. Hij belooft ook met ernst allen, die tot Hem komen en geloven, de rust der zielen en het eeuwige leven.”

we dan die kostelijke, zuiver op-de-Schrift-gegronde belijdenis aan de kant zetten?

Heeft ook Christus Zelf niet eens tot Jeruzalem ontroerend gesproken:

„... hoe menigmaal heb Ik uw kinderen willen bijeenvergaderen, gelijkerwijs een hen hare kiekens bijeenvergadert onder de vleugelen; en gijlieden hebt niet gewild.”

Zo kan er dus bij de uitwendige roeping een wederstand geboden worden. Men kan zich zelfs eronder verharderen. Daarom moet bij de uitwendige roeping komen de krachtadige onwederstandelijke werking van de Heilige Geest en die dus in de inwendige roeping haar beslag krijgt.

Waarom is het te danken, dat de uitverkorenen door de bediening van het Evangelie wel komen en zich bekeren? Licht het dan toch aan de mens, zoals Pelagianen en Remonstranten leren? Zij toch menen, dat er een medewerking van de zijde van de mens is in het werk der genade.

Dit is echter een gruwelijke dwaling, want de Schrift zegt ons duidelijk, dat de mens dood is in zonden en misdaden, onbekwaam tot enig geestelijk goed en geneigd tot alle kwaad. Dat de uitverkorenen wel komen en bekeerd worden, vloeit voort uit en is vrucht van de zaligmakende werking van Gods Geest in het hart. Daarvan schrijven de Dordtse Leeregels in par. 10 (III/IV):

„...aan God, Die gelijk Hij de Zijnen van eeuwigheid in Christus uitverkorenen heeft, zo ook diezelfde in de tijd krachtiglijk roept, met het geloof en de bekering begiftigd en uit de macht der duisternis verlost zijnde, tot het Rijk Zijns Zoons overbrengt.”

Maar hoe is dan die vrijmachtige toebrenging te rijmen met de verantwoordelijkheid van de mens vanwege de uitwendige roeping?

Wel, die zijn nooit met ons verstand tot elkander te brengen. Wordt een zondaar behouden dan is dit alleen uit vrijmachtige, verkiezende liefde en genade. Gaat een zondaar verloren, dan is het zuiver door zijn eigen schuld en vijandschap tegen vrije genade. Zie weer de reeds geciteerde paragraaf uit de D.L. (par. 9).

Zullen zij, die tot God bekeerd worden, ook niet de schuld naar zich toe krijgen, dat zij in hun dwaasheid zo lang de Heere hebben tegengestaan in al Zijn roepstemmen en arbeid?

Ongetwijfeld! Zij moeten voor de rechtvaardige EIS tot bekering volkomen vallen en God gelijk geven, bewenend en belijdend hunne dwaasheden, hun afkerig en onwillig hart.

Hebt u hieraan ook kennis gekregen? Geve de Heere het!

Urk.

v. L.

OP ZIEKENBEZOEK

We zijn op bezoek geweest bij twee zieke predikanten, namelijk Ds. R. Kok te Nijkerk en N. de Jong te Driebergen. In de overtuiging, dat vele lezers van ons blad hier belangstelling voor hebben, maken we hier melding van.

Ons oudste redactielid Ds. Kok werd ziek op de gewone dankdag, zodat hij niet voor kon gaan in de bediening van het Woord. Deze zeer sterke dienaar kwam op bed terecht. We zien ook hier weer, dat de sterke geen kracht overhoudt, wanneer de Heere de gezondheid wegneemt.

Maar de Heere maakte het wel.

Ds. Kok was al half augustus met de huisbezoeken in zijn gemeente begonnen en was daar kort tevoren mee klaar gekomen. Hij had toen, met medewerking van de ouderlingen, meer dan 40 bezoeken afgelegd. Alles was voorspoedig en met zegen geschied. Zo was de vraag bij Ds. Kok opgekomen, wat de Heere daarmee te zeggen had.

Kort daarop werd hij ziek. De koorts liep op tot boven de 39 gr. Het bleek later een blaasontsteking te zijn. Aan het eind van de week zakte de koorts. Nu gaat het weer beter met hem en we hopen van harte, dat de Heere hem nog wat voor de zijnen en voor de kerk wil sparen.

De Heere maakte Ds. Kok eenswillend met

de weg. Hij gaf hem Zijn vertroosting en gaf terugleidend licht over zijn ganse leven. Zo werd hij erbij stilgezet, dat de Heere hem al in zijn jeugd het nieuwe leven had willen geven en hem later in de ambtelijke bediening gesteld had. Dat werd hem opnieuw een wonder.

Het was goed een poos bij Ds. Kok te vertoeven.

Van Nijkerk gingen we naar Driebergen.

Ook Ds. N. de Jong heeft een ziekbed, waarop hij de nabijheid des Heeren mag ervaren.

Juist op de dag, waarop het 40 jaar geleden was, dat hij in het ambt van dienaar des Woords werd bevestigd, kwam hij voor de tweede keer in het ziekenhuis terecht, in verband met inwendige bloedingen. Hij was slechts enkele dagen thuis geweest na een ernstige operatie, die hij moest ondergaan. Maar de Heere was bij hem geweest en had hem bijzonder ondersteund en getroost. Het was wel een teleurstelling, toen opnieuw opname in het ziekenhuis noodzakelijk bleek, maar de Heere maakte het weer wel in het ziekenhuis. Ds. De Jong was nabij de dood gekomen, maar de Heere heeft hem niet ter dood overgegeven. Ruim een week later mocht hij weer naar de pastorie te Driebergen terugkeren.

We troffen hem nog wel zwak aan, maar hij sprak goed van de Heere en van Zijn wegen. De Heere vergeet de Zijnen niet.

Het is de begeerte van Ds. De Jong weer op de kansel te mogen komen en nog een poos het Woord van Gods vrije genade en trouw te mogen bedienen. Wij sluiten ons geheel bij deze begeerte aan.

De Heere is goed voor Zijn gunstgenoten, ook in wegen van beproeving. En die gunstgenoten zullen Hem zegenen.

B.

Voor de jeugd

Beste jongelui!

Na het verschijnen van ons laatste artikel begint de herinnering aan de ontmoetingsdag van „Vrienden van Bewaar het Pand”, te Zwolle, weer wat te verbleken. Degenen, die niet hebben kunnen komen op deze dag, hebben uitvoerig kennis kunnen nemen van hetgeen gezegd is. Daar zo ongeveer alles breedvoerig is verslagen in ons blad. Uit de reacties, die we hier en daar mochten vernemen, is wel gebleken, dat dit zeer tot genoegen van de lezers is geweest. Velen konden niet komen, vanwege de verre afstand of werk wat men doen moest, en nu heeft men dan toch alles zo ongeveer mee kunnen maken, wat er die dag is verhandeld. Alleen de goede sfeer, die er heerste, die is moeilijk op papier weer te geven. Die moet je eigenlijk proeven. En degenen die deze sfeer geproefd hebben, die zeiden als uit één mond: Dat smaakt naar meer. Laat ik de zodanigen gerust stellen. Want de commissie van redactie van Bewaar het Pand, heeft besloten om in het voorjaar, in april 1972, weer zulk een dag te houden. En dan maar weer in het zuiden van het land, om het in de nazomer nog eens te doen in het noorden van het land. Al is het dan niet in het uiterste noorden, maar dan toch wel op een zodanige plaats, dat degenen, die in het noorden wonen, toch kunnen komen.

Deze dagen zijn nuttig om elkander vast te houden en meer aan elkander verbonden te worden, rondom de waarheid, die naar de Godzaligheid is. Daar moeten ook jonge vrienden en vriendinnen van doordongen worden. Gelukkig mogen we veel jonge mensen ontmoeten, die als het over de „praktische-bevindelijke waarheid” gaat, nog luisteren willen. De waarheid, toegespitst op het hart, spreekt altijd nog aan. Omdat, ook al wil men er openlijk niet voor uit komen, het geweten toch zegt, dat het de waarheid is. Dat is het grote tekort in heel veel gevallen, waar de waarheid nog verkondigd wordt. Men vertelt dan nog wel ware dingen, maar het blijft allemaal op een afstand. Men wordt persoonlijk met de waarheid niet meer gekonfronteerd. Het wordt niet genoeg op het hart gebonden. Dat is de oorzaak, middelijkerwijs natuurlijk, dat de waarheid zo wei-

nig kracht doet. Ik schrijf „middelijkerwijs”, want uiteindelijk kan niet één prediker de waarheid, hoe zuiver hij deze ook brengt, en met hoeveel ernst hij deze ook voordraagt, de toepassing daarvan geven in het hart. Dat kan de Heere alleen door Zijn Heilige Geest. Jongens en meisjes, vraagt daar toch, voor alle dingen, veel om. Want de bediening van de Heilige Geest is zo nodig. Als we die missen, dan kan het gebeuren, dat we onder een zuivere verkondiging mogen verkeren en dat we daar genoeg aan hebben. We gaan dan met „onze kerk” op stap en met „onze dominee”, terwijl men vergeet, dat het ene nodige steeds gemist wordt. En dat is het feit, dat de mens wederom geboren moet worden. Dit feit zal bij een ieder plaats moeten hebben. Want tenzij dat iemand wederom geboren wordt, hij kan het koninkrijk Gods niet zien, laat staan ingaan. Hij blijft dan voor eeuwig buiten. Alleen door wedergeboorte worden we waarlijk burgers van het koninkrijk Gods.

Een ieder mag zich dus wel afvragen: Ben ik wedergeboren? Een vraag overigens, die zich gemakkelijker laat stellen, dan dat deze door jonge mensen te beantwoorden is. Ik geloof dat verschillende van jullie daar wel mee zitten, n.l. met de vraag: Waaraan kun je nu weten of je wedergeboren bent of niet? Ik hoop dat dit bij jullie allemaal een harte vraag is. Dan is dit er een bewijs van, dat de zaak je belangstelling heeft. En dat is ze echt wel waard. Want ons eeuwig wel of ons eeuwig wee is er mee gemeid. Dat wil met andere woorden zeggen: Als ik wedergeboren ben, dan ga ik voor eeuwig verloren. Het onderscheid tussen deze twee eind-bestemmingen is zo ontzaggelijk groot, dat dit nooit met woorden is uit te drukken.

En toch moeten jullie daar maar eens over proberen na te denken. Daar wordt in deze oppervlakkige tijd wat al te vlug overheen geleefd. Want laten we eerlijk zijn: Wie denkt er in deze tijd nog aan God, aan de dood, aan de eeuwigheid. O zeker, gelukkig zijn er nog die dat doen, maar die worden door hun omgeving, dan al heel gauw bekeken, als mensen waar wat aan mankeert. Het is dan met hun verstand niet in orde. Want een normaal mens, also is de algemene gedachte, maakt zich over deze dingen geen zorgen. En zeker een jong mens niet. Waarom zou hij ook? Men is jong en gezond en men heeft het goed, en dan over zulke „zware” dingen te gaan lopen prakizeren, daar zou je wat van krijgen. Men blijft dan liever gezond! Laat een ander tobben. En laten wij eten en drinken en vrolijk zijn. Dan heb je tenminste nog wat aan je jonge leven. Dat is toch al zo gauw voorbij en dan is het later nog tijd genoeg om, zo nodig, er aan te denken. Maar men denkt en hoopt dat het nooit nodig zal zijn. Daarbij komt nog, zo redeneert men verder, als je naar de kerk gaat, één keer op een zondag, want twee keer, dan krijg je te veel van het goede, dan behoef je toch geen zorgen te hebben? Dan leef je toch netjes. Je bent tenslotte toch ook weer niet zo slecht als degenen, die nooit in de kerk komen en hun leven slijten in kroegen en bioscopen en andere plaatsen van openbaar zondig vermaak. Je doet uiteindelijk, zij het dan op jouw manier, je best. En dan komt het best terecht. Zo nauw zal God het heus niet nemen. Daarbij komt nog, dat de Heere Jezus voor de zondaren gestorven is. En dat moet je geloven, zegt de dominee. En de juffrouw op school heeft het ook gezegd. En de meester zei het ook al. Wat hebben we tenslotte nog meer getuigen van node? Als het dan nog niet in orde is, dan weet ik het niet meer. Ach ja, natuurlijk, je hebt altijd mensen, waar het nooit goed is, die hebben altijd wat te kritiseren. Dat zijn van die zwartkijkers, die moet je maar een beetje uit de buurt blijven. Nee, ik maak mij geen zorgen.

Zo zijn er helaas velen, die „zorgeloos” door het leven gaan omtrent hun eeuwige staat. Men houdt zich op de been met een klein beetje godsdienst en neemt met hart en ziel deel aan het dienen van de wereld. De één is dan een dulle vriend of vriendin van de sport. Dat is goed voor je lichaam, daar wordt je gezondheid door bevordert. De ander gaat er naar kijken. Dat geeft een goede ontspanning. En dat is weer gezond voor je geest. Dat de

sporters ten aanzien van de supporters half of bijna helemaal naakt ten tonele verschijnen, wat dan weer een bron vormt voor velen van allerhande kwaad — een mens is maar een mens — (David kwam door het zien van een zich badende vrouw tot een diepe val) daar is men helemaal niet op bedacht. Of misschien ook wel. Want er zit toch echt voor het vlees wel iets aantrekkelijks in, om vanwege lichamelijke schoonheid een „aangebodene” te zijn.

Laat een ieder die dit leest bedenken dat er niet voor niets in de bijbel staat: „Laat ons, als in de dag, eerlijk wandelen, niet in dronkenschappen, niet in slaapkamers en on-tuchtigheden, niet in twist en nijdigheid: maar doet aan de Heere Jezus Christus, en verzorgt het vlees niet tot begeerlijkheden”. Rom. 13 : 13, 14.

Een derde zoekt zijn vermaak op straat. Hij slentert overal heen. Men stapt dan tenslotte een kroeg binnen. Heel stoer. Men durft echt wel. Toen ik daar bij een zekere gelegenheid tot jonge mensen eens iets van zei, toen kreeg ik ten antwoord: Je mag toch wel een biertje drinken, dominee? Daar zit toch geen kwaad in? Nu, dat er in dat „biertje” kwaad zit, dat geloof ik ook direkt niet. Ik ben geen geheel-onthouder, al zie ik het nut van deze vereniging wel in, gelet op al het kwaad wat er uit een „biertje drinken enz.” voort komt. In de eerste plaats deugt de gelegenheid al niet, die men om dat „biertje te drinken” bezoekt. Want daar let men over het algemeen niet zo erg op z'n woorden. Daar wordt gevloekt. Daar wordt een hoop herrie geschopt. Daar staat een grammofoon keihard te spelen, kortom, men kan daar van alles vinden, waardoor men met ziel en lichaam naar het verderf gevoerd wordt.

Als deze dingen overbodig waren, zou ik er niet over hebben geschreven. Maar omdat ik weet dat dit in de beste kringen voor komt, daarom acht ik mij geroepen, om onze jonge vrienden en vriendinnen te waarschuwen, voor al datgene wat we hebben genoemd en voor nog veel meer wat niet is genoemd, maar wat wel op hetzelfde vlak ligt.

Wie in deze dingen zijn vermaak nog zoekt, moet weten dat hij nog niet wederom geboren is. Hij is nog een vriend der wereld. En wie een vriend der wereld is, die wordt een vijand van God genaamd. En dat kan aan het eind niet goed uitkomen. Want God als een vijand te moeten ontmoeten, dat betekent: Voor eeuwig verloren! Dat de schrik des Heeren jullie mocht bewegen tot geloof. Een volgende keer verder. Mijn ruimte is weer gevuld.

Jullie aller vriend,

Ds. H. C. v. d. Ent

MEDITATIE-SERIE

KORENAREN UIT DE VOLLE OOGST

Het gaat nu niet over een boek, maar over een platen-serie. Voorzover ons bekend is dat iets nieuws. Daarom willen we er hier even aandacht aan schenken.

We hebben de eerste plaat ter recensie ontvangen en deze met instemming beluisterd. Wanneer de volgende platen gelijk van inhoud zijn kunnen we ons over de verschijning van deze serie verheugen. De laatste jaren zijn er veel platen in de handel gekomen en ook in onze kringen vinden de platen-spelers steeds meer ingang. Althans, deze indruk hebben we. In vele kerkelijke bladen komen advertenties voor omtrent oude en nieuwe platen. Psalmen en geestelijke liederen kan men door middel van de plaat horen. Het gevaar is niet denkbeeldig, dat daardoor platen in onze woning komen met een verkeerde inhoud. Die konden beter allemaal worden vernietigd. Het gaat hier mee als met de boekdrukkunst, die wel een stap ten hemel en een stap ter helle genoemd is. Toch is de uitvinding van de boekdrukkunst als een geschenk van God aanvaard, want daardoor werd het mogelijk Gods Woord door de druk te vermenigvuldigen en binnen het bereik van velen te brengen. Hoevelen zijn daardoor niet tot bekering gekomen of getroost en gesterkt.

Velen zijn aangesloten op de radio. Daarin zit ook een groot gevaar. Welk een schadelijke invloed gaat er niet uit van veel, dat door middel van de radio in de huizen door jong en oud wordt beluisterd. We vrezen dat slechts weinigen zich van de vele gevaren goed bewust zijn.

We willen niet beweren, dat er nooit iets goed door de radio te horen is. Maar dat mag ons niet blind maken voor de gevaren, die aan het bezit van een radio verbonden zijn, vooral in gezinnen met kinderen.

De bezitters van platenspelers moeten ook waakzaam zijn. Hier wordt iets geboden, wat naar de

opzet geheel in overeenstemming is met Gods Woord. Het gaat om meditaties van predikanten van verschillende kerkverbanden, die de Gereformeerde leer van harte zijn toegedaan.

De eerste plaat bevat een meditatie van Drs. W. Chr. Hovius, Ned. Herv. predikant te Ede, over Daniël aan het hof in Babel. Daarin valt de nadruk op het vreemdelingschap van Gods kinderen. Bariton Jaap Haack te Hoevelaken zingt onder begeleiding tevooren Ps 119 : 10 en daarna Ps 89 : 7.

Op de keerzijde vinden we een meditatie van Ds. J. van Haaren, predikant van de Gereformeerde Gemeente te Amersfoort, over Het doen van een wonderlijk God, waarbij Joh. 11 : 3 en 4 uitgangspunt zijn: de krankheid van Lazarus tot verheerlijking Gods. Er komt ook orgelkoraal met vóór- en naspel. Vóór de meditatie kunnen we luisteren naar Ps 146 : 3 en daarna naar Ps 27 : 7.

Het afdraaien van beide zijden duurt ongeveer tweemaal 20 minuten. De plaat is zeer duidelijk. De inhoud is goed en bevat woorden van opwekking, onderwijs en troost.

Voorzover we kunnen beoordelen voorziet deze serie wel in een behoefte. Het is waar, dat er regelmatig meditaties te lezen zijn in allerlei bladen. Maar vele mensen kunnen niet meer lezen of hebben er behoefte aan te luisteren naar iets goeds. Daarvoor leent zich wat hier geboden wordt uitstekend. De tweede plaat zal D.V. begin december a.s. verschijnen.

Wanneer men een abonnement neemt krijgt men elke drie maanden een plaat à f 12,50 per plaat. Een afzonderlijke plaat kost f 14,90.

De platen zijn alleen te bestellen bij Gouden Harpen N.V., postbus 135, Lisse, tel. 02521 - 4543, giro 239.80.80.

B.

Boekbespreking

STEMMEN UIT GENÈVE van Johannes Calvijn, bundel 17. - Uitgave van De Gereformeerde Bibliotheek te Goudriaan Z.H.

Deze bundel bevat 2 preken over Job 13 en 4 over Job 14 en verder het begin van een preek over Job 15 : 1-19. Het vervolg komt mogelijk in bundel 18. De preken van Calvijn getuigen van zijn inzicht in de Schrift. Ze zijn nog niets verouderd. De preken

DORDRECHT

**DS. JOH. BOGERMANSCHOOL
VOOR BASISONDERWIJS**

Steltenstraat 1 - Tel. 01850 - 4 17 91

G e v r a a g d :

per 1 januari 1972 of zo spoedig mogelijk daarna in vaste dienst :

2 ONDERWIJZERS(ESSEN)

van Ref. beg., bevoegd voor J. (k en r)

Een gegadigde voor een tijdelijke betrekking is ook welkom tot 1 jan.

Verplaatsingskostenbesluit is van toetsing.

Gemeente verleent medewerking voor het verkrijgen van woonruimte.

Sollicitaties en/of inlichtingen bij het hoofd der school J. Mol, Iepenlaan 124, Dordrecht-3409, telefoon 01850 - 6 18 73.

uit het boek Job spreken vooral degenen aan, die met Job weten van wegen van druk en lijden en daarin mogen ervaren, wie de Heere voor hen is. Een bijzondere aanbeveling is niet nodig. Eenmaal per kwartaal verschijnt er een bundel. De abonnementsprijs is f 3,— per bundel.

SAMEN LUISTEREN NAAR GEDEELTEN UIT DE BIJBEL.

In samenwerking tussen het N.B.G. en de Herv. Bond voor Inwendige Zending op G.G. is een boekje in zakagenda-formaat verschenen dat 20 van de meest aansprekende bijbelgedeelten bevat in Statenvertaling. Het is in het bijzonder bedoeld om uit te delen aan hen die nog nooit of niet meer in de bijbel lezen. Geschikt voor massaverspreiding. Bestelnr. 005, prijs f 1,—, bij aantallen korting. Informeer bij tel.nr. 03490 - 11949. Het goede is, dat men de Schrift zelf wil laten spreken. Het gevaar is, dat zij, die deze bijbelgedeelten in handen krijgen, er niet toe komen om de gehele Schrift te onderzoeken.

B.

Allen die bij het overlijden en de begrafenis van onze gel. Vader

DS M. S. ROOS,

hun medeleven hebben betoond, betuigen wij onze oprechte dank.

Namens allen

E. J. Roos

Klaas Katerstraat 9,
Ridderkerk.

ATTENTIE

KOOL HEEFT TELEFOON

03450 — 46 15

Direkt noteren — Direkt proberen

Na 18.00 uur belt U het goedkoopst.

Vraag katalogus 1971/1972 (gratis)

Het adres voor alle **goede boeken**

BOEKHANDEL G. KOOL,

Leerdam - Lingedijk 31
Postbus 22 - Antwoordnet. 2

Wij leveren u alle

Bijbels en Psalmboekjes
(Statenvertaling)

franko thuis

H.H. Kerkeraden!

Voor de levering van **huwelijksbijbels** houden wij ons aanbevolen

BOEKHANDEL VAN LEEUWEN

Wijk 7-78, Urk, telef. 05277-1783
na 7 uur: Almerelaan 1, telef. 05277-1593

DS LAMAIN

DS v. d. POEL

DS SMITS

Binnenkort zal D.V. verschijnen de INTREE-predikatie van Ds C. Smits te Hardinxveld-Giessendam. Daar de bevestigingspredikatie van Ds v. d. Poel verloren is gegaan, zal daarvoor in de plaats een brief van Ds v. d. Poel aan Ds Lamain te Grand Rapids worden opgenomen, handelende over de komst en bevestiging van Ds Smits. Tevens zal het boek 2 predikaties van Ds v. d. Poel bevatten: 1 over Bartimeüs en 1 Lijdenspreek. Het geheel zal voorzien worden van een voorwoord van Ds Lamain. De prijs is nog niet bekend; deze hangt af van het aantal voorintekeningen, maar zal zo laag mogelijk worden gehouden. Bij voorintekening ontvangt u 10 % korting, dus BESTEL VANDAAG nog bij onderstaand adres. Nadere gegevens volgen.

WILLEM TEELLINCK Noord-Sterre. Een zeer degelijk werk over de ware godzaligheid. Dit werk is door Teellinck zelf ingedeeld in 9 zgn. „Boeken” en onderverdeeld in 81 hoofdstukken; 400 blz. gebonden in prachtige kunstlederen band; tot 1 januari 1972 kost het slechts f 27,50 en daarna f 35,—.

VAN DER GROE, Het Oprechte Geloof f 2,50; SHEPPARD Der heiligen kleinood f 4,25; Ds BARTH, Het Koninkrijk der hemelen 8 pred. f 8,75 FRUYTIER, Salomo's raad aan de jeugd f 15,— FLORIJN, Onder de slip van Zijn mantel; een prachtig boekje f 5,50. Binnen enkele weken zal D.V. verschijnen het jeugdboek „Palmi Crokenstein mocht opnieuw beginnen” door OVEREEM; gebonden f 6,90.

Ook verschijnt binnenkort een nieuwe bundel met 15 interviews van de bekende schrijver RIK VALKENBURG; o.a. Ir C. N. van Dis, Ds J. van Haaren, Ds J. P. Verkade, Ds W. C. Lamain, Ds G. Taverne enz. enz. Tot 1 januari 1972 f 19,50, daarna f 24,50.

AL UW GOEDE BOEKEN KOOPT U BIJ HET BEKENDE ADRES :

THEOLOGISCHE BOEKHANDEL G. KOOL

Leerdam - Postbus 22 - Lingedijk 31